

**VARHAISKASVATUKSEN
ESIOPETUSRYHMIEN
OPPILASHUOLTOSUUNNITELMA**

Oulaisten kaupunki

2020-2021

Sisällys

1. TOIMINTAKULTTUURI	3
2. OPPILASHUOLLON KOKONAISTARVE JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPPILASHUOLTOPALVELUT	5
2.1. Oppilashuoltopalvelut päiväkotien esiopetuksessa.....	5
2.2. Varhaiskasvatuksen esiopetusryhmien yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä.....	6
3. YHTEISÖLLINEN OPPILASHUOLTO JA SEN TOIMINTATAVAT	7
3.1. Tavoitteet ja toimintatavat	7
3.2. Järjestyssäännöt, kuljetukset ja poissaolot	8
3.3. Turvallisuus, viihtyisyys ja opiskelun esteettömyys sekä nivelvaiheet.....	9
3.4. Nivelvaiheen yhteistyö	9
3.5. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä	10
3.6. Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa.....	10
4. YKSILÖKOHTAISEN OPPILASHUOLLON JÄRJESTÄMINEN	12
4.1. Toimintatavat.....	12
4.2. Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen esiopetuksessa	14
4.3. Yhteistyö yleisen, tehostetun ja erityisen tuen yhteydessä	15
5. OPPILASHUOLLON YHTEISTYÖN JÄRJESTÄMINEN OPPILAIDEN JA HEIDÄN HUOLTAJIENSA KANSSA	16
6. OPPILASHUOLLON TOTEUTTAMINEN JA SEURAAMINEN	17

1. TOIMINTAKULTTUURI

Oulaisten kaupungin esiopetussuunnitelma, perusopetuksen oppilashuollon ohjauskirja sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma ovat pohjana Oulaisten kaupungin päiväkotien esiopetuksen oppilashuoltosuunnitelmalle. Esiopetusta järjestetään koulujen esiopetuksen lisäksi Laukkalinnan ja Metsolan päiväkodeissa. Päiväkotien esiopetusryhmissä järjestetään myös esiopetuksen jälkeinen varhaiskasvatus. Ryhmissä työskentelevät samat henkilöt kokopäiväisesti lasten turvallisuuden tunteen ja toiminnan suunnitelmallisuuden sekä tavoitteellisuuden turvaamiseksi.

Esiopetusvuoden alussa painottuu ryhmäytyminen ja koko esiopetusvuoden harjoitellaan sosiaalisia-, tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Päiväkotien esiopetusryhmissä on käytössä Seikkailujen eskari -materiaali, jonka lisäksi ryhmissä toimitaan myös Vahvuusvaris -oppaan ja Positiivista pedagogiikka varhaiskasvatuksessa -teoksen mukaan. Ryhmissä on käytössä tarvittaessa myös muuta esiopetusta täydentävää materiaaleja.

Laukkalinnan ja Metsolan päiväkotien toiminta suunnitellaan noudattaen Oulaisten kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelmaa ja kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaa. Toiminnassa vaalitaan lapsen kokemuksia omasta osaamisestaan ja vahvuuksistaan yksin sekä yhdessä muiden kanssa. Lapsen omat vahvuudet, tunteet ja niiden ilmaiseminen ovat keskeisessä asemassa koko päiväkotien työskentelyssä. Jokainen ryhmä suunnittelee toimikauden alussa teeman, joka on perustana ryhmän toiminnan suunnittelulle. Kaiken toiminnan lähtökohtana ovat lapsi ja hänen yksilölliset tarpeensa.

Metsolan päiväkot on kunnallinen päiväkot, joka toimii kaupungin omistamassa kiinteistössä. Päiväkodissa on kolmen lapsiryhmän lisäksi 21 lapsen esiopetusryhmä; Rohkean jäniksen kolo. Ryhmän esiopetuksesta sekä varhaiskasvatuksesta vastaavat kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja ja avustajia tarpeen mukaan.

Metsolassa on hyvät mahdollisuudet liikkumiseen. Päiväkodissa on oma liikuntasali laulu- ja liikuntaleikkeihin. Päiväkodin piha-alue on laaja ja päiväkodin viereisessä metsässä on kesäaikoina pururata sekä talvella hiihtolatu. Liikkumisen lisäksi luontoon liittyvät asiat ovat päiväkodin Metsolan keskeisiä arvoja. Päiväkodin ruoka valmistetaan päiväkodin omassa keittiössä.

Laukkalinnan päiväkot on myös kunnallinen päiväkot, joka toimii Amiraali Oy:n vuokratiloissa, jotka ovat saneerattu päiväkotikäyttöön. Päiväkot toimii kahdessa kerroksessa ja päiväkodissa on viisi lapsiryhmää. 21 lapsen esiopetusryhmä Tenavat sijaitsee toisessa kerroksessa. Ryhmän

esiopetuksesta sekä varhaiskasvatuksesta vastaavat kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja ja avustajia tarpeen mukaan. Laukkalinnan piha-alueen lisäksi päiväkodin ulkoiluun on käytössä aidattu metsäalue. Päiväkodin läheisyydessä sijaitsevat kaupungin urheilupaikat, joita hyödynnetään monipuolisesti.

Laukkalinnan ja Metsolan päiväkotien esiopetusryhmissä **tärkein arvo on toimiminen lapsen edun mukaan**. Jokaisella lapsella on oikeus tulla kuulluksi, nähdyksi, huomioon otetuksi ja ymmärretyksi omana itsenään sekä yhteisönsä jäsenenä. Jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja arvokas juuri sellaisena kuin hän on. Hänellä on oikeus hyvinvointiin, huolenpitoon ja suojeluun. Lapset ovat yhdenvertaisia ja tasa-arvoisia, henkilökunta suojelee ja edistää lasten oikeutta hyvään ja turvalliseen lapsuuteen.

Esiopetusryhmässä henkilökunta tukee lasten kasvua antamalla heille **mahdollisuuden ilmaista itseään, mielipiteitään ja ajatuksiaan**. Lapsia ohjataan keskustelemaan arvoista ja ihanteista rakentaen käsitystä itsestään, identiteetistään ja maailmasta omien lähtökohtiensa mukaisesti.

Päiväkotien esiopetuksessa tuetaan lasten **sosiaalista hyvinvointia; lapsille annetaan tilaa, aikaa leikkiä ja ilmaista itseään monin eri tavoin**. Hyvinvoiva lapsi on iloinen, sosiaalinen, tasapainoinen ja hän kykenee oppimaan uutta. Esiopetusryhmän henkilökunta edistää lasten hyvinvointia suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti yhdessä lasten huoltajien kanssa.

Päiväkotien esiopetusryhmien tilat, lähiympäristö sekä lapsen oma ryhmä **tukevat lapsen fyysistä hyvinvointia**. Päiväkotien tilat mahdollistavat monipuolisen leikkimisen ja toimimisen. Virikkeelliset tilat ja lähiympäristö motivoivat lasta tutkimiseen ja oppimiseen sekä herättävät kokeilun halua. Esiopetusryhmän tiloissa on toiminnallisuuden lisäksi myös mahdollisuus rauhoittua.

Päiväkotien esiopetusryhmissä lasten **psykkinen hyvinvointi näkyy päiväkodissa turvallisuutena, luottamuksena, kokonaisvaltaisena hyvinvointina ja onnistuneina kaverisuhteina**. Lasten psyykkistä hyvinvointia tuetaan lasten perustarpeita tyydyttämällä, pienryhmätoiminnalla, kiireettömyydellä, mielekkäällä toiminnalla ja virikkeillä, kiusaamisen ehkäisyllä, lasten yksilöllisellä tukemisella ja tunteiden käsittelyllä.

Päiväkotien esiopetusryhmässä henkilökunta luo **lapsille turvallisen ympäristön kasvaa ja kehittyä**. Lapsi tarvitsee vahvistusta turvallisuuden tunteelleen joka päivä; hänelle annetaan mahdollisuus turvautua aikuiseen, hänelle luodaan kokemus kuulumisesta ryhmään, hänet hyväksytään omana itsenään ja hänelle annetaan myös mahdollisuus lämpimään vuorovaikutukseen.

2. OPPILASHUOLLON KOKONAISTARVE JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPPILASHUOLTOPALVELUT

Laukkalinnan ja Metsolan päiväkotien esikouluryhmissä on 42 esiopetuspaikkaa. Päiväkotien esiopetukseen sijoittuvat ne lapset, jotka tarvitsevat esiopetuksen jälkeistä varhaiskasvatusta. Esiopetusryhmissä työskentelevät kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa, lastenhoitaja ja tarvittaessa avustajia. Avustajat voivat työskennellä joko ryhmä- tai henkilökohtaisina avustajina. Ryhmien oppilashuollollinen tarve vaihtelee vuosittain.

Oulaisissa oppilashuollon toteuttamisessa painotetaan yhteisöllistä oppilashuoltoa ja pyritään sen hyvällä toteuttamisella vähentämään yksilökohtaisen oppilashuollon tarvetta. Yksittäisen oppilaan asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä (yksilökohtainen oppilashuoltoryhmä). Esikoululaisella on mahdollisuus tarvittaessa keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon kuraattorin tai psykologin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun sitä on pyydetty. Kiireellisessä tapauksessa oppilaan mahdollisuus keskusteluun järjestetään samana tai seuraavana työpäivänä.

2.1. Oppilashuoltopalvelut päiväkotien esiopetuksessa

1. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja
2. Kuraattori
3. Neuvola ja hammashoitola
4. Perheneuvola

Oulaisten kaupungilla on yksi varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja hän työskentelee myös päiväkotien esiopetusryhmissä. Vuosittain arvioidaan esikoululaisten tuen tarpeen mukaan erityisopettajan tuntimäärä esiopetuksessa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja suunnittelee, toteuttaa ja arvioi erityisopetusta yhdessä ryhmän esiopettajien kanssa.

Päiväkotien kuraattoripalvelut tarjoaa Oulaisten kaupungin vastaava kuraattori. Työn tavoitteena on esikoululaisten hyvinvoinnin ja myönteisen kehityksen tukeminen. Kuraattori auttaa esikoululaisia erilaisissa oppimiseen, perhe- ja kaverisuhteisiin, omaan kasvuun ja kehittymiseen liittyvissä tilanteissa. Tärkeä osa työtä ovat yhteistyö huoltajien kanssa sekä ohjaaminen muiden palveluiden piiriin. Mikäli päiväkotien työntekijällä herää huoli esikoululaisesta, hänellä on

velvollisuus ohjata esikoululainen kuraattorin arvioon. Ohjaus tehdään yhteistyössä huoltajien kanssa.

Päiväkotien esikoululaiset kuuluvat neuvolan ja hammashoitolan palveluiden piiriin. Hammashoitola kutsuu esikouluikäiset lapset tarkastukseen esikouluvuoden aikana. Hammashoitolasta on käyty kertomassa hyvästä suuhygieniasta ryhmissä. Lastenneuvolassa on varhaiskasvatuksen esikoululaisten terveydenhuolto. Lastenneuvola edistää lasten ja heidän perheidensä terveyttä ja hyvinvointia. Siellä seurataan ja edistetään lapsen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista kasvua ja kehitystä sekä tuetaan vanhempien vanhemmuutta mm. turvallisessa, lapsilähtöisessä kasvatuksessa ja lapsen hyvässä huolenpidossa. Lapsi saa lastenneuvolassa kansalliseen rokotusohjelmaan kuuluvat rokotukset. Päiväkotien esikoululaiset ovat oikeutettuja perheneuvolan palveluihin tarpeen vaatiessa. Perheneuvolassa työskentelevät psykologi, sosiaalityöntekijä, psykiatrinen sairaanhoitaja sekä konsultoiva lastenpsykiatri ja konsultoiva nuorisopsykiatri. Päiväkotien esiopetuksessa tehdään tarvittaessa myös yhteistyötä perhetyöntekijöiden, lastensuojelun ja muiden lasten ja perheiden kanssa työskentelevien tahojen kanssa. Päiväkotien ulkopuolisia yhteistyötahoja ovat mm. Oulaisten seurakunta ja erilaiset järjestöt.

2.2. Varhaiskasvatuksen esiopetusryhmien yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä

Varhaiskasvatuksen esiopetusryhmien yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontuu muutaman kerran vuodessa. Oppilashuoltoryhmän (OHR) vastaa oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista varhaiskasvatuksen johtajan johdolla. Oppilashuoltoryhmään kuuluvat vastaava kuraattori, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, varhaiskasvatuksen johtaja, esiopetusryhmien esiopettaja sekä tarvittaessa muita yhteistyökumppaneita esimerkiksi neuvola. Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä vastaa varhaiskasvatuksen esiopetusryhmien oppilashuoltosuunnitelman päivittämisestä, seurannasta ja arvioinnista.

3. YHTEISÖLLINEN OPPILASHUOLTO JA SEN TOIMINTATAVAT

3.1. *Tavoitteet ja toimintatavat*

Oulaisten kaupungissa oppilashuolto on osa Metsolan ja Laukkalinnan päiväkodin esiopetuksen toimintakulttuuria. Yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä seurataan, arvioidaan ja kehitetään esiopetusyhteisön ja ryhmien hyvinvointia sekä huolehditaan esiopetusympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä. Päiväkotien esiopetusryhmissä pidetään tärkeänä yhteisöön kuulumista ja vuorovaikutusta ihmisten välillä. Ne ovat hyvinvoinnin, terveyden ja elämänhallinnan perusedellytyksiä. Tarkoitus on, että **oppilashuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä ja koko yhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona.**

Yhteisöllisessä oppilashuollossa tehdään yhteistyötä lasten ja heidän huoltajien, varhaiskasvatuksen, neuvolan sekä muiden Oulaisten kaupungin lasten hyvinvointia edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa. Yhteisöllinen oppilashuolto luo esiopetuksessa edellytyksiä yhteenkuuluvuudelle, huolenpidolle ja avoimelle vuorovaikutukselle.

Yhteisöllisen oppilashuollon edistäminen ja toteuttaminen kuuluu kaikille esiopetusyhteisöissä työskenteleville osana heidän päivittäistä toimintaansa.

- Keskiössä on lapsi ja hänen huoltajansa. Heidän ympärillään oppilashuollossa toimivat esiopettajat, muu varhaiskasvatuksen henkilöstö, päiväkodin johtaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, varhaiskasvatuksen johtaja, kaupungin kuraattori, perheneuvolan psykologi, psykiatrinen sairaanhoitaja ja sosiaalityöntekijä.

Jokainen osaltaan edistää lapsen ja esiopetusyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja esiopetusyksiköiden välistä yhteistyötä. Esiopetusyksikön henkilökunnalla on ensisijainen vastuu esiopetusyhteisön hyvinvoinnista, ja henkilöstön myönteinen asenne lapsia ja yhteisöllistä toimintakulttuuria kohtaan on ratkaisevaa.

3.2. Järjestyssäännöt, kuljetukset ja poissaolot

Varhaiskasvatuksen esikouluryhmien järjestyssäännöt tehdään yhteistyössä päiväkotien muiden ryhmien kanssa sekä vuosittain yhdessä esikoululaisten kanssa. Esikoulukohtaiset säännöt löytyvät esikouluryhmistä ja näistä säännöistä ilmoittamisvelvollisuus on esikoulunopettajilla.

Järjestyssääntöjen tarkoitus on edistää varhaiskasvatuksen yksiköiden sisäistä järjestystä, oppimisen esteetöntä sujumista, turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Järjestyssäännöt ovat voimassa varhaiskasvatusyksikön alueella esikouluaikana, mutta myös varhaiskasvatusajalla. Ne ovat voimassa kaikissa tapahtumissa, vierailuilla ja retkillä.

Esikoululaisella on **oikeus maksuttomaan esiopetukseen, yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun, henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen sekä yksityiselämän suojaan**. Jokainen esikoululainen on tasavertaisessa asemassa sukupuolestaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan, kielellisestä/kulttuurillisesta taustastaan tai uskonnostaan riippumatta. Esikoululaisella on oikeus saada opetusta kaikkina koulun työpäivinä, oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön sekä muihin lainsäädännössä määriteltäviin etuuksiin ja palveluihin. Esikoululaisella on oikeus saada koulun toimintamallin mukaista apua, jos hän kokee väkivaltaa, kiusaamista tai häirintää koulussa. Oppilaita voidaan kuulla heitä koskevien asioiden valmistelussa.

Oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuotena lapsen on osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan perusopetuslain mukaisesti (26 §). Lapsen huoltajan on huolehdittava siitä, että lapsi osallistuu esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan.

Huoltajan on anottava lupa esikoululaisen poissaoloon esikoulusta. Perheiden lomamatkat toivotaan tapahtuvan esikoulun loma-aikoina. Enintään kolmen päivän poissaoloon luvan myöntää esikouluopettaja, yli kolme päivää kestävään poissaoloon luvan myöntää päiväkodin johtaja. Poissaolo anotaan kirjallisesti sähköpostilla/ Wilman kautta. **Sairastapauksissa riittää ilmoitus syystä.** Ilmoitus poissaolosta tehdään esiopetusryhmään puhelimitse. Ilmoitus on tehtävä viimeistään samana aamuna kun esikoululainen jää esikoulusta pois. Esikoulunopettaja soittaa huoltajalle saman päivän aikana, jos esikoululainen ei ole saapunut esikouluun eikä huoltaja ole tiedottanut poissaolosta.

Jos poissaoloja alkaa kertyä lukukaudessa paljon, keskustelees esikoulunopettaja huoltajan ja esikoululaisen kanssa. Jos poissaoloja on 40 tuntia, konsultoidaan neuvolan terveydenhoitajaa tai kuraattoria riippuen poissaolojen syistä. Moniammatillinen oppilashuoltoryhmä kutsutaan koolle poissaolojen noustessa 60 tuntiin.

Koulukuljetukset toteutetaan perusopetuslain sekä Oulaisten kaupungin koulukuljetusperiaatteiden mukaisesti. Esi- ja perusopetuksen oppilaiden koulukuljetusten järjestämisestä noudatetaan perusopetuslaissa 32 §:n annettujen määräysten ja Oulaisten sivistyslautakunnan periaatepäätöksissä määritellyjä ehtoja, joiden täytyessä kunta järjestää esikoululaisille esikoulukuljetuksen. Perusteisiin kuuluvat matkan pituus, vaarallisuus ja rasittavuus.

Koulukuljetukset anotaan koulutoimistosta ja koulukuljetuksen sujuminen taksireiteillä edellyttää esikoululaisen olemista riittävän ajoissa sovitussa noutopaikassa. Lain mukaan esikoululaisen esiopetusmatka odotusaikoinen voi kestää enintään kaksi ja puoli tuntia päivässä. Vanhemmat opastavat lastaan asianmukaiseen käyttäytymiseen ja turvallisuuteen esikoulumatkojen aikana. Jos esikoululainen ei tarvitse esiopetuskuljetusta, huoltajat ilmoittavat poissaolosta suoraan liikennöitsijälle sekä esikouluun. Esikoulu järjestää kuljetuskoululaisten valvonnan mahdollisena kuljetusten odotusaikana.

3.3. Turvallisuus, viihtyisyys ja opiskelun esteettömyys sekä nivelvaiheet

Lapsella on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön, johon kuuluvat niin fyysinen, psyykinen kuin sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on lasten ja henkilökunnan turvallisuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa. Rauhallinen ilmapiiri edistää työrauhaa. Mahdolliset puutteet ja epäkohdat korjataan välittömästi. Henkilökunta valvoo, että päivän siirtymätilanteet sujuvat hyvin. Ulko- ja sisätiloissa vaarat minimoidaan. Päiväkotien siisteydestä huolehtivat siivouksen lisäksi henkilökunta yhdessä lasten kanssa.

3.4. Nivelvaiheen yhteistyö

Oulaisten päiväkodit tekevät yhteistyötä nivelvaiheessa koulujen kanssa. Päiväkotien esikouluryhmiin järjestetään kevättalvella tulevien ensimmäisen luokan opettajien tutustumispäivä. Ryhmäkohtaisissa siirtopalavereissa tulevan vuoden ensimmäisen luokan opettajat, erityisopettajat, kuraattorit sekä neuvolan ja koulujen terveydenhoitajat tulevat tutustumaan lapsiin ja seuraamaan opetusta. Tämän jälkeen esikouluryhmän opettajat, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, terveydenhoitaja ja kuraattori keskustelevat yhdessä opettajien ja erityisopettajien kanssa lasten esikouluvuoden sujumisesta, oppimisvalmiuksista sekä lasten keskinäisistä suhteista. Lapsen asioissa voidaan nivelvaiheessa tarvittaessa koota huoltajan suostumuksella monialainen asiantuntijaryhmä. Tavoitteena on oleellisen tiedon siirtyminen kouluun sujuvan

ensimmäisen luokan aloituksen onnistumiseksi. Esikoululaisten huoltajille tiedotetaan ryhmäkohtaisesta siirtopalaverista Wilmassa, ja huoltajilla on oikeus kieltää oman lapsen tietojen siirron kyseisessä palaverissa. Näissä tapauksissa kootaan monialainen asiantuntijaryhmä.

3.5. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä

Osallisuutta ja myönteistä vuorovaikutusta ja tunneilmastoa tukevat ja samalla ongelmia ehkäisevät keinot ovat ensisijaisia lasten kiusaamisen ehkäisyssä. Myönteisen ryhmädynamiikan tukeminen hyvän ryhmähengen edistämiseksi ja varhainen puuttuminen ryhmien toiminnan kielteisiin piirteisiin ovat tärkeitä yhteisöllisen oppilashuollon tehtäviä. Hyviä keinoja ovat esimerkiksi sosiaalisten taitojen oppimista ja ryhmäytymistä tukevat toimintatavat.

Esiopettaja tai päiväkodin johtaja ilmoittaa esiopetuksessa tai matkalla esiopetukseen tai kotiin tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta tilanteeseen osallistuneiden huoltajille. Ristiriitatilanteissa henkilökunta, lapset ja huoltajat pohtivat yhdessä ratkaisuja ongelmiin. Henkilökunta pitää yllä lasten kaverisuhteita ja mahdollistaa heille kiireetöntä leikkiaikaa, jotta lasten sosiaaliset suhteet saavat kehittyä. Kiusaamiseen puututaan välittömästi ja pohditaan yhdessä miten toimia sosiaalisissa suhteissa toisten kanssa. Varhaiskasvatuksen esikouluryhmissä toimitaan Oulaisten kaupungin varhaiskasvatuksen Kiusaamisen vastaisen toimintasuunnitelman mukaisesti.

Oulaisten kaupungin päiväkodeissa on käytössä Lapset puheeksi- toimintamalli, jota tarjotaan esikoulussa tarpeen vaatiessa huoltajille. Lapset puheeksi -toimintamallin tavoitteena on ongelmien varhaiseen puuttumiseen, jotta lapsen turvallinen kehittyminen ja oppiminen jatkuvat ongelmitta.

3.6. Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Metsolan ja Laukkalinnan päiväkodeissa ovat yksikkökohtaiset Palo- ja pelastussuunnitelmat. Tapaturman sattuessa esiopetuksessa tai varhaiskasvatusajalla, henkilökunta hoitaa ensiavun itse tai tarvittaessa ottaa yhteyttä vanhempiin tapaturman suuruudesta riippuen. Lääkekaapit ovat ajan tasalla siten, että sieltä löytyvät ensiapuun annettavat tarvikkeet. Henkilökunta päivittää tarvittaessa ensiaputaitojaan. Mikäli tapaturma vaatii sairaanhoitohenkilöstöä, soitetaan hätänumeroon 112 ja toimitaan heidän ohjeistuksen perusteella. Mikäli on kysymys akuutista tapaturmasta ja vaatii ambulanssikuljetuksen, eikä huoltaja ehdi paikalle, lähtee henkilökunnasta yksi lapsen mukaan, jos tämä on päiväkodin muun toiminnan mukaan mahdollista. Tilanne

arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Lasten äkilliset tapaturmat hoidetaan Oulaisten
terveyskeskuksessa tai Oulaskankaan sairaalan päivystyksessä.

4. YKSILÖKOHTAISEN OPPILASHUOLLON JÄRJESTÄMINEN

4.1. Toimintatavat

Asiantuntijaryhmän kokoaa se opetushenkilöstön tai oppilashuollon palvelujen edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan, se toteutetaan oppilaan – ja tilanteen mukaan hänen huoltajansa tai muun läheisensä – tueksi. Asiantuntijaryhmään kutsutut työntekijät ja mahdolliset läheiset kootaan vain oppilaalta, hänen huoltajaltaan tai hänen lailliselta edustajaltaan saadulla kirjallisella suostumuksella. Ryhmän koolle kutsujan tulee neuvotella oppilaan ja huoltajan kanssa palaveria valmisteltaessa käsiteltävistä asioista ja kutsuttavista henkilöistä. Olennaista on saada paikalle ne, jotka oppilaan kanssa työskentelevät ja joiden kanssa oppilaalla on toimiva suhde. Tilanteissa, joissa vanhemmilla on yhteishuoltajuus riittää toisen huoltajan antama suostumus. Tavoitteena on, että molemmat huoltajat kutsutaan ja he voivat osallistua oppilaan palaveriin.

Ryhmään osallistuvien on hyvä valmistella etukäteen tulevaa palaveria, jotta tiedetään kuka alustaa ja vetää palaverin, kuka kirjaa. Oulaisissa yksilökohtaiseen oppilashuoltoon on laadittu suostumus- ja muistiolomakkeet. Suostumuslomakkeeseen kirjataan osallistujien nimet valmiiksi, kuten oppilaan ja/tai huoltajan kanssa on sovittu. Palaverin aluksi huoltaja ja oppilas allekirjoittavat suostumuslomakkeen. Asiakkaan asiasta keskustellaan vasta asiakkaan läsnä ollessa. Asiantuntijaryhmän palaverissa on tärkeää sopia, kuka ottaa vastuuta mistäkin oppilaan asian eteenpäin viemiseksi ja yleensä sovitaan myös seurannasta. Seurantapalaverissa on hyvä käydä läpi edellisessä asiantuntijaryhmässä sovitut asiat.

Metsolan ja Laukkalinnan esiopetusryhmissä esikoululaisella on oikeus yksilölliseen oppilashuoltoon. Siihen kuuluvat lapselle annettavat terveydenhuoltopalvelut, jotka järjestetään neuvolan toimesta, oppilashuollon kuraattori- ja perheneuvolan psykologipalvelut sekä yksittäistä lasta koskeva monialainen oppilashuolto.

Yksilökohtaisessa oppilashuollossa tavoitteena on seurata ja edistää esikoululaisen hyvinvointia, hänen oppimistaan, kasvua, kehitystä ja terveyttä. Esiopetuksen oppilashuollolla on myös tärkeä merkitys varhaisen tuen turvaamisessa ja ongelmien ehkäisyssä. Lasten yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon sekä oppilashuollon tuen rakentamisessa että esiopetuksen arjessa.

Yksilökohtainen oppilashuolto esiopetuksessa perustuu aina lapsen huoltajan suostumukseen. Huoltajan osallisuutta tuetaan ja mielipiteitä kuunnellaan lapsen yksilökohtaisen oppilashuollon toteutuksessa. Lapsen oma osallisuus, toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Vuorovaikutus on avointa, kunnioittavaa ja luottamuksellista. Työ järjestetään niin, että lapsi voi kokea tilanteen kiireettömänä ja hän tulee kuulluksi.

Oppilashuoltotyössä noudatetaan tietojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä. Asian käsittely yksittäisen lapsen tueksi koottavassa asiantuntijaryhmässä ja ryhmän kokoonpano perustuu huoltajan suostumukseen. Huoltajan kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia oppilashuollon yhteistyötahoja tai lapsen läheisiä. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa lapsen asiassa tarpeellisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta.

Yksittäistä lasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan oppilashuoltokertomus. Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot oppilashuoltokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää, että kertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

- yksittäisen lapsen nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot.
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa.
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa.
- asian aihe ja vireille laittaja
- lapsen tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset.
- toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet.
- tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot.
- Jos sivulliselle annetaan oppilashuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on merkittävä kenelle ja millä perusteella tietoja voi luovuttaa.

Oppilashuoltokertomukset sekä muut oppilashuollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä lasta koskevat asiakirjat tallennetaan oppilashuoltorekisteriin. Päiväkotien johtajat vastaavat oppilashuoltorekisterin ylläpitämisestä. Oppilashuoltorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat

yksittäistä lasta taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä. Neuvolan terveydenhuollon henkilöstö ja psykologi kirjaavat yksilökohtaisen oppilashuoltotyöstä säädetysti potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Vastaavasti oppilashuollon kuraattori kirjaa asiakastiedot kuraattorin asiakaskertomukseen.

Lapsen yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä oppilashuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Lisäksi heillä on oikeus saada ja luovuttaa toisilleen sekä lapsen esiopettajalle ja päiväkodin johtajalle lapsen opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Tiedon luovuttaja joutuu harkitsemaan esimerkiksi sitä, onko kysymys sellaisesta tiedosta, joka on välttämätön lapsen tai muiden lasten turvallisuuden varmistamiseksi. Luottamuksen turvaamiseksi pyritään aina ensisijaisesti hankkimaan huoltajan suostumus salassa pidettävän tiedon luovuttamiseen. Jos lapsi siirtyy toisen esiopetuksen järjestäjän opetukseen, aikaisemman esiopetuksen järjestäjän on pyydettävä lapsen huoltajan suostumus siihen, että uudelle opetuksen järjestäjälle voidaan siirtää oppilashuollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia oppilashuollon jatkuvuuden kannalta. Sen sijaan esiopetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot toimitetaan salassapidon estämättä viipymättä toiselle esiopetuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden esiopetuksen järjestäjän pyynnöstä.

4.2. Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen esiopetuksessa

Hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen tarpeen tullessa ilmi sovitaan yhdessä esikoululaisen ja tämän huoltajan kanssa käytännön toimenpiteistä. Tarvittaessa esikoulu nimeää esikoululaista avustavan avustajan tai opettajan. Kenelle järjestelyistä tiedotetaan, sovitaan yhdessä esikoululaisen ja huoltajan kanssa. Tietojen välittämisestä ateriapalvelujen tuottajalle sovitaan yhdessä esikoululaisen ja huoltajan kanssa.

Varhaiskasvatuksessa on käytössä omat **lääkehoitosuunnitelma** minkä mukaan toimitaan myös esikouluryhmissä. Varhaiskasvatuksessa annetaan vain lääkärin lapselle määräämiä reseptilääkkeitä, jotka ovat välttämättömiä antaa hoitopäivän aikana. Lääkkeen on aina oltava alkuperäispakkauksessa ja siitä on käytävä ilmi annostus. Huoltaja vastaa siitä, että lapsen lääkehoidon kannalta kaikki tarvittava tieto on käytettävissä varhaiskasvatuksessa. Kaikki lapsen lääkehoitoon osallistuvat tahot toimivat yhteistyössä huoltajien kanssa. Lyhytaikaisen lääkehoidon

suunnitelma laaditaan, kun on kysymys lapsen kuuriluonteisesta lääkehoidosta. Pitkäaikaissairaana lapsen lääkehoidon ja/tai muiden hoitotoimenpiteiden suunnitelmaan lääkehoidon tai muiden hoitotoimenpiteiden tarpeen on arvioinut ja suunnitellut lasta hoitava taho, jota voidaan tarvittaessa käyttää asiantuntijana. Suunnitelma tehdään yhteistyössä lapsen huoltajan kanssa. Sitä laadittaessa sovitaan lapsen lääkehoidon ja terveydentilan seurannan tarpeet ja millä laajuudella ja toimenpiteillä näihin tarpeisiin pystytään vastaamaan. Lääkehoitosuunnitelma laaditaan aina kun lapsella on lääkärin määräämä lääkitys.

4.3. Yhteistyö yleisen, tehostetun ja erityisen tuen yhteydessä

Kun esikoululainen on siirretty tehostetun tai erityisen tuen piiriin, yhteistyö eri tahojen kanssa on säännöllistä. Verkostopalaverit pidetään vähintään kerran lukukaudessa, tarvittaessa useamminkin. Palavereissa määritellään esikoululaiselle suunnattu tuki ja tavoitteet aina puoleksi vuodeksi eteenpäin. Näin taataan jokaiselle esikoululaiselle heidän tarvitsemansa täsmätuki.

Oppilashuollollisissa asioissa opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot luovutetaan esikoululaisen esiopettajille, jotka ottavat ne huomioon opetusjärjestelyissä ja arvioinneissa. Esioppilaiden tuen suunnitelmat kirjataan Wilmaan tuen lomakkeisiin.

5.OPPILASHUOLLON YHTEISTYÖN JÄRJESTÄMINEN OPPILAIEN JA HEIDÄN HUOLTAJIENSA KANSSA

Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä lasten ja heidän huoltajiensa kanssa. Huoltajia tiedotetaan yksittäisen oppilaan asioiden käsittelyyn liittyvistä lain edellyttämistä menettelytavoista ja tietojen käsittelystä Wilmassa olevalla tai kotiin jaettavalla tiedotteella. Lisäksi asiasta tiedotetaan vanhempainilloissa, lukuvuositedotteessa ja päiväkotien tiedotteissa. Henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa antaa esikoulun henkilökunta.

6. OPPILASHUOLLON TOTEUTTAMINEN JA SEURAAMINEN

Metsolan ja Laukkalinnan päiväkotien esiopetuksessa toteutetaan oppilashuoltoa tässä suunnitelmassa esitetyllä tavalla. Päiväkotien esikoulujen oppilashuoltosuunnitelma pohjautuu Oulaisten kaupungin yhteisiin käytänteisiin, joita noudatetaan niin kuin muissakin kaupungin opetusyksiköissä

Varhaiskasvatuksen esiopetusryhmien yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä (OHR) vastaa siitä, että oppilashuoltosuunnitelman esikoulukohtainen osio on jatkuvasti ajantasainen. Jokaisen lukuvuoden lopussa, toukokuun loppuun mennessä esikoulun oppilashuoltoryhmä arvioi oppilashuoltosuunnitelman toteutumista, resurssien riittävyyttä, oppilashuollon toiminnan vaikuttavuutta ja kehittämiskohteita sekä laittaa arvion Wilmaan tai muulla tavoin huoltajien ja henkilökunnan nähtäväksi. Aihetta on hyvä käsitellä myös vanhempainilloissa ja tiedotteissa.

Varhaiskasvatuksen esiopetusryhmien oppilashuoltosuunnitelmassa on hyödynnetty Oulaisten kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelmaa 2016, Oulaisten perusopetuksen oppilashuollon ohjauskirjaa 10.10.2017, Oulaisten varhaiskasvatussuunnitelmaa 2018 ja Kiusaamisen vastaista toimintasuunnitelmaa 2019.

Oulaisten kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelma 2016:

<https://www.oulainen.fi/sites/oulainen.fi/files/esiops.pdf>

Oulaisten perusopetuksen oppilashuollon ohjauskirja:

<http://julkaisu.oulainen.fi/kokous/20171644-5-1.PDF>

Oulaisten varhaiskasvatussuunnitelma:

<https://www.oulainen.fi/sites/oulainen.fi/files/liitetiedostot/Oulaisten%20varhaiskasvatussuunnitelma.pdf>

Oulaisten kiusaamisen vastainen toimintasuunnitelma:

https://www.oulainen.fi/sites/oulainen.fi/files/liitetiedostot/Kiusaamisen%20vastainen%20toimintasuunnitelma%202019_0.pdf